

# РЕШЕНИЕ

№

гр. София, 17.03.2025 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав**, в публично заседание на 18.02.2025 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Калинка Илиева**

при участието на секретаря Спасина Иванова и при участието на прокурора Надя Загорова, като разгледа дело номер **11610** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е въз основа на жалба, подадена от И. Х. А. Х., гражданин на С. ЛНЧ: [ЕГН] срещу решение № 11314/29.10.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет.

Жалбоподателят иска да бъде отменено решението като незаконосъобразно, постановено при съществени процесуални нарушения, както и в противоречие с материалния закон.

Твърди, че решението е издадено при неизяснена фактическа обстановка и липса на задълбочен анализ на заявените обстоятелства и е направен необоснован и незаконосъобразен извод, че не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Твърди, че има основателни опасения от преследване и заплаха за живота му. Счита, че анализът на изложената в решението обстановка в С. е формален и не кореспондира с личната му бежанска история. Позовава се на Решение на Съда на ЕС 17 февруари 2009 година по дело С-465/07, съгласно което личният елемент на засягане на молителя може по принцип да се счита за установен, ако в държавата по произход или в съответния регион, в който ще бъде върнато лицето, насилието е в такава висока степен, че самото пребиваване в този район е заплаха за живота и сигурността му.

Ответникът по жалбата - председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, я оспорва и моли съда да я отхвърли поради съображения в

административния акт. С представени писмени бележки излага, че предвид информацията относно С., счита, че не може да се направи обоснован извод, че в момента е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на цялата територия на С., както и че в конкретния случай няма добре обоснован страх от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на И. Х. А. Х.. Добавя още, че чуждият гражданин доброволно е напуснал С., за да се засели другаде, от желание за промяна и причини от личен характер, вкл. и икономически, което го прави мигрант, а не бежанец.

СГП счита жалбата за неоснователна. Не се установяват предпоставките нито на чл.8, нито на чл.9 от ЗУБ за предоставяне на бежански и хуманитарен статут.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и представените по делото доказателства, намира за установено следното:

Началото на разглежданото производство е поставено с молба за предоставяне на международна закрила от жалбоподателя до председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ-МС), подадена от жалбоподателя на 25.7.2024 г. В регистрационния лист е отразено, че оспорваният е роден на 3.10.1995 г. в [населено място] обл. Х., С., арабин, мюсюлманин, неженен. Личните му данни се установяват от декларация по чл. 30 от ЗУБ.

В интервюто за установяване на самоличността, националността и маршрута на пътуване, жалбоподателят твърди, че напуснал С. края на месец юни 2024 г. заминавайки нелегално за Турция. След престой от четири дни на турска територия на 15.07.2024 г. влиза в Република България отново нелегално. Сам се предал на полицията.

Сочи, че е напуснал държавата по произход заради войната и влошената обща обстановка там. Споделил, че няма сигурност в С. и че има само проблеми. Пояснява, че няма нормални условия на живот и трябва да служи в армията. Допълва, че не желае да се завърне в страната си по произход, защото ще го мобилизират. Посочва, че животът в С. е много труден и не е напуснал по-рано, защото не е имал финансова възможност. Добавя, че турците бомбардират неговия район и няма никакво спокойствие. Уточнява, че цялото му семейство е останало да живее в [населено място] обл. Х., С.. В заключение, чуждият гражданин посочва, че иска да получи закрила в Република България. Заявява, че е работил като шивач. За себе си молителят споделя, че е учил до 6 клас.

Не е имал проблеми, основани на етническата принадлежност и религия, нито с официалните власти, армията или полицията. Никога не е бил задържан, арестуван, съден или осъждан. Не е заплашван, нито му оказвано физическо и/или насилие.

За преценката на основателността на подадената молба за международна закрила, са изготвени справки на дирекция „Международна дейност“ в ДАБ при МС за изясняване на актуалната обществено-политическа обстановка в С.. Така справката от 23.8.2024 г. и справката от 27.8.2024 г., както и представената справка от 14.1.2025 г.

С обжалваното в настоящото производство решение на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут, на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ. Административният орган е приел, че:

-не са налице материално-правните предпоставки за предоставяне на статут на бежанец на кандидата, тъй като той не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл.8, ал.1 от ЗУБ причини: раса, религия,

националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективният и обективният елемент за прилагане на цитираната правна норма.

-изложени са доводи за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл.9 от ЗУБ, тъй като жалбоподателят не прави твърдения за „смъртно наказание“ или „екзекуция“, а предвид установената фактическа обстановка се приема, че той не е бил принуден да напусне страната по произход поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унизително отнасяне или наказание.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, в предвидената в закона писмена форма. Не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, предвидени в ЗУБ. На оспорвания е разяснена процедурата, по която се подават и разглеждат молби за закрила, проведено е интервю с кандидата на разбираем от него език.

При обсъждане на представените доказателства не са допуснати твърдения в жалбата процесуални нарушения. Видно от оспореното решение, административният орган е обсъдил всички представени доказателства, като е изложил подробна аргументация, при съвкупната преценка на тези доказателства, защо приема за доказани едни факти или не и съответно – защо не са налице предпоставките за предоставяне на бежански и хуманитарен статут.

Решението е издадено при правилно тълкуване и прилагане на материалния закон. Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Съгласно чл.8, ал.4 от ЗУБ „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повторяемост.

В разглеждания случай жалбоподателят не излага твърдения, че е бил преследван по изложените по-горе причини. От установените по делото факти не може да се направи извод, че подобни обстоятелства са мотивирали жалбоподателя да напусне страната, т.е. към датата на приключване на устните състезания /чл. 142 АПК/ не може да се направи извод, че за жалбоподателя съществува основателен страх от преследване по описаните по-горе критерии, вкл. и поради описаните в жалбата факти.

Това е така доколкото се установява, че жалбоподателят е напуснал страната на произход не поради опасността от такова преследване, а в търсене на по-добри условия на живот. В този смисъл следва да се ценят доказателствата във връзка с изявеното от самия него в интервюто. В интервюто си сочи още, че неговите роднини живеят в страната по произход. Не са напуснали С.. Самият жалбоподател не е лично преследван или заплашван по нито един от посочените по-горе критерии.

С оглед данните за падане на режима на Б. А., и възможността за мобилизация на кандидата от страна на редовните сирийски сили, следва да се посочи, че действително, съществуват случаи, при които необходимостта от изпълнение на военната служба е единствената причина да се иска статут на бежанец, когато лицето докаже, че изпълнението на военната служба за него би означавало участие във

военни действия, противоречащи на неговите действителни политически, религиозни или морални убеждения или на валидни съображения на съвестта, каквито обстоятелства обаче не се навеждат от кандидата.

Ето защо настоящият състав, като извърши съвкупна преценка фактите в изложената от жалбоподателя бежанска история, счита, че не се установява наличието на предпоставките за предоставяне статут на бежанец. Не може да се приеме, че са налице предпоставките на чл.8, ал.1 ЗУБ, а именно – наличие на преследване, което да е от такова естество, че да има за последица нарушаване на основни права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повтораемост. В конкретния случай, не може да се направи извод, че това преследване покрива фактическия състав на чл.8, ал.4 ЗУБ относно изискването за достатъчно тежко преследване по своето естество и повтораемост.

Ето защо съдът намира, че не може да се направи безспорен и категоричен извод, че спрямо кандидата е осъществено преследване по смисъла на чл.8, ал.4 от ЗУБ. Така установеното не попада в предметния обхват на предпоставките на чл. 8, ал. 1 ЗУБ.

Решението е издадено при правилно тълкуване и прилагане на материалния закон. Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

По отношение на извода за липсата на основания за прилагане на хуманитарен статут по чл.9 от ЗУБ, съдът намира, че решението е издадено при правилно прилагане на материалния закон.

Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства – смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи върху живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случаи на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Разпоредбата на чл.9, ал.2 от ЗУБ предвижда, че тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. По силата на чл.9, ал.8 от ЗУБ хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

Правилно административният орган е приел, че няма основания да се приеме, че жалбоподателят е напуснал С. поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция – обстоятелства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Срещу него не са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл. 9, ал. 1, т. 2 - изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, молителят не е направил.

При изследване на териториалния обхват и степента на насилие в С. следва да се обсъдят представените по делото справки, цитирани по-горе. От тези справки се установява, че страната е разделена на четири зони на влияние. Фронтите зони

между тях са повече или по-малко консолидирани. Провинцията, където жалбоподателят е живял, в по-голямата ѝ част, се е намирала под контрола на кюрдските Сирийски демократични сили и Отрядите за народна защита, които са подкрепяни от водените от САЩ коалиционни сили.

При съпоставката на справките от 2024 г. и последната, от 14.1.2025 г. следва да се приеме за установено, че на 27 ноември ислямистката групировка Х. Т. ал Ш., чийто контрол е бил ограничен до част от провинция А. /Х./ и И., започнал офанзива в Северозападна С., в резултат на което падат едноименният [населено място], [населено място], [населено място], а на 8 декември навлизат в Д.; в същия ден Б. А. напуска С.. Представители на бившия сирийски режим продължават да се помиряват и да уреждат статута си с временното правителство на страната. Военен персонал на бившия режим, лица, призовани за задължителна служба, се явяват в центрове за уреждане на статута в голяма численост в дните, откакто "Х. Т. ал Ш." обявява обща амнистия. На 21 декември 2024 г. Сирийският вестник Al W. съобщава, че най-малко 34 000 бивши членове на режима на А. са подали заявления за уреждане на статута си в централните в осем провинции, като най-малко 20 000 от тези кандидати произхождат от "крепостите" на бившия режим в провинциите Л. и Т.. В справката е посочено още, че към 29 декември 2024 г. 94 от общо 114-те подкрепяни от Върховния комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) обществени центрове в С. възобновяват своята дейност. От 27 ноември 2024 г. насам 58 500 души са се свързали с обществените центрове, за да се регистрират и да получат достъп до услугите за закрила. Според ВКБООН, в периода 8-29 декември 2024 г. 58 400 души са се завърнали в С. (основно от Л., Й. и Турция). От началото на 2024 г. (до 29 декември 2024 г.) приблизително 119 200 сирийски бежанци са се завърнали в страната, повечето от тях в Р. (25%), А. (Х.) (20%) и Д. (20%) . Видно от справката още в бюлетин на ВКБООН от 2 януари 2025 г. се посочва, че според оценки на Комисариата, от 8 декември 2024 г. насам 115 000 сирийци са се завърнали обратно в С.. Тези данни се основават на публични изявления за приемащите страни, контакти с имиграционните служби от вътрешността на С., както и на граничен мониторинг, извършван от ВКБООН и партньорски организации. По отношение на официалните изявления, на 30 декември 2024 г. Турция съобщава, че 35 114 сирийци са се завърнали доброволно от 8 декември 2024 г. насам. На 7 януари 2025 г. международните полети от летището в Д. са възобновени за първи път след падането на режима на Б. А., съобщава електронното издание на британския вестник Т. Г.. Възобновяването включва първия директен полет от катарската столица Доха от 13 години насам, който е посрещнат в празнична атмосфера в залата за пристигащи пътници. В началото на януари 2025г. САЩ предоставя шестмесечно изключение от санкциите, т.нар. общ лиценз, за да позволи хуманитарна помощ след края на управлението на Б. А. в С.. Изключението, което ще бъде валидно до 7 юли 2025 г., позволява определени транзакции с държавни институции, включително болници, читалища и комунални услуги на федерално, регионално и местно ниво, както и със свързани с "Х. Т. ал Ш." (HTS) организации в цяла С.. Въпреки че санкции не са отменяни, лицензът също така позволява транзакции, свързани с продажбата, доставката, съхранението или даряването на енергия, включително петрол и електричество, към или в С.. Той също така позволява лични трансфери и определени дейности, свързани с енергията, в подкрепа на усилията за възстановяване. След премахването на санкциите Катар обявява, че ще помогне за финансирането на 400-процентно увеличение на заплатите

в публичния сектор, обещано от сирийското временно правителство.

Видно от справка от 14.1.2025 г. следва да се направи извод, че хуманитарната ситуация в С. непрекъснато се подобрява, както и че е налице завръщане на много бежанци в С.. На 8 януари 2025 г. Специалният пратеник на ООН за С. е заявил, че докато сигурността в някои райони се подобрява, безредиците продължават в Х. и Х.. Ситуацията в големи градове като А. и Д. се стабилизира.

Същевременно въоръжени групи, вкл. и на „Ислямска държава“, както и над 60 групи с противоречиви цели, представляват заплаха за националната сигурност. Хуманитарната ситуация също е сложна. Над 15 млн. сирийци се нуждаят от здравни грижи, 13 млн. са засегнати от производствена несигурност а над 620 000 са вътрешно разселени. Ограничен е достъпът на вода за 400 000 души заради щетите на яз. Тишрин.

По отношение на провинция Х., съобразно справка от 27.8.2024 г. се сочи, че ситуацията със сигурността в провинция Х. е описано като „нестабилно“, с продължаващи доклади за инциденти със сигурността до зоните, контролирани от Сирийската национална армия, или сирийско-турската граница, включително около Т. Т.. Според съобщенията „Ислямска държава“ увеличава присъствието си на територията, контролирана от Автономната администрация на Северна и Източна С..

Предвид установеното по делото, съдът намира, че следва да се направи следният извод: дори да се приеме, че след падане на режима на Б. А. съществува обща ситуация на несигурност в държавата по произход, то тя не е достигнала степен на безогледно насилие, с опасност от тежки посегателства, което да е основание за предоставяне на международна закрила на базата на общата ситуация.

Неотносими са данните за спорадични актове на насилие на общата обстановка в С. във връзка с приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и предоставяне на хуманитарен статут. Ситуацията в С., вкл. и тази към датата на приключване на устните състезания вече не може да се определи като такава, че да води до опасност от тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

От обсъдените данни, както и ноторно известните такива на съда за ситуацията в С. може да се направи извод за значително подобрене на обществено-политическата обстановка - отварят банки и магазини, движението по пътищата се възстановява и се наблюдава значително по-малък брой въоръжени сили, а националната коалиция на сирийските опозиционни сили се е ангажирала да завърши прехвърлянето на властта към преходен управляващ орган с пълни изпълнителни правомощия, проправяйки пътя към свободна и демократична С..

Не съществува нито висока степен на индивидуална опасност, нито опасност вследствие на индивидуалните характеристики и в този смисъл не покрива условията за субсидиарна международна закрила по чл. 9, ал. 1, т. 1, 2 и 3 ЗУБ за да и се признае хуманитарен статут. Не са налице предпоставките за такъв

статут и по чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, доколкото жалбоподателят не заявява член на неговото семейство да има предоставена международна закрила в Република България. Личните, респ. икономическите мотиви на жалбоподателят да остане в България не могат да бъдат оценени като хуманитарни по смисъла на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, както правилно е приел административният орган.

Доводът на оспорващия, че административният орган не е обсъдил всички факти, свързани с личното му положение в страната му на произход, не се подкрепя от доказателствата по делото.

От изложената от чужденеца бежанската история се установява, че няма конкретни действия на преследване срещу жалбоподателя, той не е имал проблем с официалните сирийски власти, вкл. и не сочи за конкретни призовки за отбиване на военна служба, няма реална опасност от тежки посегателства, не е бил принуден на напусне страната си на произход поради опасност от налагане на наказание – екзекуция, изтезания или нечовешко и унижително отношение. В интервюто е посочил, че семейството му не е заплашвано. Нещо повече, пристигнал е в страната незаконно през Турция, като сам се предал на органите на ДАБ, т.е. действията са изцяло целенасочени.

В процесния случай като е отказал да предостави на жалбоподателя статут на бежанец и хуманитарен статут, ответникът е постановил правилен и законосъобразен административен акт. Последното обуславя неоснователност на подадената жалба, която следва да бъде отхвърлена.

Едновременно с това се установява, че по отношение на кандидата не са налице предпоставки за предоставяне на статут по чл.9, ал.6 от ЗУБ, доколкото той не е заявил член на семейството му да има предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут в република България.

По така изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение е издадено при правилно прилагане на материалния закон, като административният орган е изложил подробни мотиви относно липсата на материалноправните условия за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, съобразно фактите и обстоятелствата от личната от личната му история и въпроса относно сигурността в държавата по произход. Следователно не са налице отменителни основания по чл.146 от АПК за незаконосъобразност на административния акт и жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

Воден от изложеното, съдът

**РЕШИ:**

**ОТХВЪРЛЯ** жалбата на И. Х. А. Х., гражданин на С. ЛНЧ: [ЕГН] срещу решение № 11314/29.10.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено, пред Върховния административен

СЪД.